

POSTANOWIENIE Z DNIA 16 LUTEGO 2012 R.

III KK 449/11

Cofnąć można wyłącznie środek zaskarżenia, który jest dopuszczalny.

Przewodniczący: sędzia SN T. Artymiuk.

Sąd Najwyższy w sprawie Henryka G., skazanego z art. 178a § 1 k.k., po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 16 lutego 2012 r. z urzędu kwestii dopuszczalności kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego od wyroku Sądu Rejonowego w E. z dnia 4 lipca 2011 r., na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 529 k.p.k., postanowił pozostawić kasację Prokuratora Generalnego bez rozpoznania (...).

UZASADNIENIE

W dniu 25 listopada 2011 r. Prokurator Generalny wniósł kasację od wyroku Sądu Rejonowego w E. z dnia 4 lipca 2011 r., zaskarżając orzeczenie powyższe w całości na niekorzyść skazanego Henryka G. i zarzucając naruszenie art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k. polegające na skazaniu wyżej wymienionego, w uwzględnieniu wniosku prokuratora, za czyn z art. 178a § 1 k.k. z naruszeniem art. 49 § 2 k.k.,

przez orzeczenie środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 300 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w sytuacji, gdy wskazany wniosek jako podmiot powyższego świadczenia wskazywał instytucję, stowarzyszenie, fundację lub organizację społeczną wpisaną do wykazu prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości, której podstawowym zadaniem lub celem statutowym jest spełnianie świadczeń na cele bezpośrednio związane z udzielaniem pomocy osobom poszkodowanym w wypadkach komunikacyjnych, z przeznaczeniem na ten cel.

Pismem z dnia 24 stycznia 2012 r. Prokurator Generalny cofnął przedmiotową kasację, co uprawniało do pozostawienia jej bez rozpoznania w oparciu o przepis art. 432 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k., rzecz jednak w tym, że Sąd Najwyższy z urzędu dostrzegł inną przesłankę obligującą do podjęcia tego rodzaju decyzji procesowej, związaną z niedopuszczalnością kasacji, tego zaś rodzaju okoliczności – jako podstawy pozostawienia kasacji bez rozpoznania – przyznać należy pierwszeństwo, bowiem cofnąć można wyłącznie środek zaskarżenia, który jest dopuszczalny. Wskazuje na to nie tylko systematyka przepisów rozdziału 48 Kodeksu postępowania karnego (art. 430 § 1 k.p.k. i art. 432 k.p.k.), ale także art. 531 k.p.k. (§ 1 i 3).

O niedopuszczalności kasacji w niniejszej sprawie decyduje natomiast treść przepisu art. 529 k.p.k., zgodnie z którym wniesieniu i rozpoznaniu kasacji na korzyść oskarżonego nie stoi na przeszkodzie wykonanie kary, zatarcie skazania, akt łaski ani też okoliczność wyłączająca ściganie lub uzasadniająca zawieszenie postępowania. A *contrario*, wystąpienie którejkolwiek w wymienionych wyżej przesłanek nie tylko uniemożliwia rozpoznanie, lecz nawet wniesienie kasacji na niekorzyść, chyba że – w uwzględnieniu przepisu art. 434 § 2 k.p.k.

stosowanego odpowiednio w postępowaniu kasacyjnym (art. 518 k.p.k.) – wchodziłoby w grę orzeczenie na korzyść skazanego.

Tego rodzaju sytuacja (odwrócenie kierunku zaskarżenia i w efekcie tego orzeczenie na korzyść skazanego) w niniejszej sprawie nie wystąpiła, natomiast bezspornie ujawniła się okoliczność wyłączająca ściganie, o której mowa w art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. Przesłany do Sądu Najwyższego w dniu 9 stycznia 2012 r. akt zgonu wskazuje, że Henryk G. zmarł w dniu 14 lipca 2011 r., zaś fakt ten – z czego podmiot wnoszący w dniu 25 listopada 2011 r. kasację powinien zdawać sobie sprawę – wynikał m.in. z adnotacji poczty znajdującej się na k. (...) akt sprawy. W tym stanie rzeczy samo wniesienie kasacji na niekorzyść skazanego było niedopuszczalne. Rozstrzygając jak w części dyspozytywnej postanowienia, Sąd Najwyższy w tym składzie podzielił przy tym pogląd wyrażony wcześniej w postanowieniu z dnia 28 marca 2008 r., IV KK 434/06, R-OSNKW 2008, poz. 740, że warunkiem umorzenia postępowania kasacyjnego, jest wystąpienie ujemnej przesłanki procesowej już po wniesieniu kasacji, natomiast jeżeli okoliczność skutkująca ujemną przesłanką zaistniała wcześniej, jej niedopuszczalność skutkować musi odmową jej przyjęcia. Natomiast w wypadku, gdy kasację wywiódł podmiot wymieniony w art. 521 k.p.k., który wnosi ją bezpośrednio do Sądu Najwyższego (art. 525 § 2 k.p.k.), konieczne jest wydanie orzeczenia po myśli art. 531 § 1 k.p.k.

Z tych względów postanowiono jak na wstępie.